

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Autor/ka DP: Šteyr Michal

Termín SZZ: leden 2018

Název DP: Práce učitelů s učebnicemi ve výuce vlastivědy

Datum posudku: 31.12.2018

Vedoucího práce	Oponentský
Posuzovatel:	Posuzovatel: Mgr. Petra Horská, Ph.D.

A. Kriteriaální posouzení náležitostí DP:

	A	B	C	N
1. Cíl	Formulace obsahově funkční, formulačně zřetelná.	Drobné nedostatky v obsahové a/nebo funkční formulaci.	Nefunkční formulace formálně (např. příliš obecná) i obsahově.	Chybí.
2. Závěr	Shrnuje práci jako celek, přesahuje obsah DP v jeho hlubší reflexi a hodnocení, reaguje na cíle, obsahuje argumentované stanovisko autora.	Mezi A a C	Popisuje obsah, neobsahuje širší reflexi problému, nehodnotí nebo neobsahuje stanovisko autora, neváže se k cíli.	Chybí.
3. Odkazy a citace	Vše dokumentováno, zřejmé oddělení převzatého a vlastního.	Nezřetelné oddělení převzatého a vlastního, drobné nedostatky v citacích a seznamu literatury.	Chybějící odkazy, nepřesné, nesprávně uváděné infor. zdroje, seznam liter. neodpovídá citacím, apod.	Nevyhovuje.
4. Formální náležitosti (anotace, klíčová slova, angl.název, rozsah)	Ano	Neúplné:	DOPLNIT při obhajobě:	Nevyhovuje zcela.
5. Jazyková úroveň	Vhodná větná stylistika a gramatická správnost.	Drobné nedostatky ve stylistice a/nebo gramatice.	Výraznější nedostatky (doplnit příklady):	Nevyhovuje zcela.

B. Expertní posouzení kvality obou částí DP:

Legenda:

A = kvalitní zpracování, B = dílčí nedostatky, C = závažnější nedostatky, N = nevyhovuje

Teoretická úroveň, resp.část

	A	B	C	N
Úroveň odbornosti textu včetně používání odborné terminologie a dovednosti vymezit problém k řešení	A	B	C	N
Logická struktura výkladu	A	B	C	N
Argumentace soudů je obsažena a je funkční	A	B	C	N
Funkční provázanost teoretické a praktické části	A	B	C	N
Odborná literatura: množství a kvalita zdrojů včetně zahraničních, aktuálnost.	A	B	C	N
Autorský přínos	A	B	C	N

Empirická úroveň, resp. část

Vymezení úkolů (cílů)	A	B	C	N
Charakteristika výzkumného šetření (metodologický základ) a/nebo zdůvodnění empirických postupů	A	B	C	N
Dokumentace výzkumu (čas, místo, postup) nebo praktických činností	A	B	C	N
Interpretační nebo reflektivní úroveň empirických údajů	A	B	C	N
Autorský přínos	A	B	C	N

Slovní hodnocení a sdělení autorovi/ autorce DP:

Vyjádření k celku DP a jejímu přínosu:

Diplomová práce Michala Šteyra se zabývá pro pedagogickou praxi i teorii aktuálním tématem - Práce učitelů s učebnicemi ve výuce vlastivědy. Práce je přehledně strukturována do dílčích kapitol - teoretická a empirická část jsou provázány. Cíl práce by mohl být konkrétněji formulován v jejím úvodu. Autor ke zpracování teoretické části zvolil odpovídající odbornou literaturu a přináší zevrubný přehled teoretických východisek sledované problematiky.

Na kvalitě zpracování diplomové práce bohužel ubírají stylistické chyby nebo překlepy, které se v textu objevují. Práce se též vyznačuje terminologickou nepřesností (například na str. 42 autor jednou hovoří o „Rámcově vzdělávacím programu“, podruhé o „Rámcově vzdělávacím plánu“, na který odkazuje jako na zdrojový dokument; na jiném místě na str. 47 hovoří o „Vzdělávacím rámcovém programu“).

Vhodné by bylo, aby autor v celé diplomové práci zachoval jednotný způsob odkazování na použité zdroje a dodržel platnou citační normu - například správné pořadí řazení povinných údajů v citaci, správné užití sekundární citace viz s. 17 a úplné odkazování na zdroj. Například citace na str. 49 „Rámcově vzdělávací plán, online“ odkazuje na neexistující dokument, její forma působí vágně. Seznam literatury neodpovídá požadované normě a neobsahuje všechny v textu citované položky (např. Studie výuky dějepisného učiva na 1. stupni ZŠ z pera K. Starý, J. Stará, 2016; Fabiánková, 1995).

Empirická část práce je věnována analýze používání učebnic vlastivědy učiteli na 1. stupni ZŠ. Pozornost je zaměřena zejména na výběr učebnice a na její využití během přípravy učitele na vyučování. K řešení dané problematiky byl zvolen kvalitativní přístup a metoda rozhovoru. Výzkumný soubor je přehledně zdokumentován. V rámci analýzy a interpretace dat autor pojmenoval pět klíčových kategorií, které popsal - spokojenost s učebnicemi, příprava na výuku, úprava a uzpůsobování textů z učebnice, jiné zdroje přípravy a elektronické zdroje, budoucnost elektronických zdrojů. Interpretace autor doplňuje citacemi z rozhovorů a průběžně konfrontuje také s vlastní zkušeností učitele. Zde se domnívám, že by bylo vhodné zachovat odstup výzkumníka a vlastní zkušenost konfrontovat s výsledky výzkumu spíše v kapitole věnující se diskusi nebo v samotném závěru práce.

Vyjádření k dílčím nebo specifickým záležitostem DP:

Nesrozumitelně působí kap. 5.3 „Výzkumné otázky.“ Zde se domnívám, že autor zaměňuje výzkumné otázky za otázky tazatelské, které kladl učitelům v rámci rozhovoru. Je též škoda, že autor v rámci dokumentování analýzy a interpretace dat blíže neuvádí na základě, kterého klíče sloučil vzniklé koncepty do kategorií.

Sympatické je kritické zamyšlení autora nad kvalitou výzkumu a podotknutí, že stávající výsledky by pomohlo obohatit získání dalších dat prostřednictvím užití doplňkové metody (například pozorování v rámci hospitace ve výuce respondentů).

Některé kapitoly teoretické části by bylo vhodné úžeji propojit s problematikou učebnic - například kap. 4.4 „Výukové metody ve vlastivědě“ je spíše obecným přehledem.

Též by bylo vhodné některé argumenty a tvrzení uváděné v práci podložit relevantním zdrojem (výběrově např. s. 21: „*Některé výzkumy se zaměřují na rozdíl mezi přípravou začínajících učitelů a učitelů s dlouholetou praxí. ...*“ odkaz na dané výzkumy však absentuje).

Závěr práce neobsahuje hlubší reflexi a hodnocení – spíše shrnuje obsah a v obecné rovině naznačuje osobní inspiraci výzkumnými zjištěními. Ta však není konkretizována.

Náměty k diskusi při obhajobě DP:

Mohl by autor prosím vysvětlit nejasnosti týkající se výzkumných a tazatelských otázek? A formulovat, které výzkumné otázky byly východisky pro jeho výzkum?

Zajímavé je zjištění na str. 58 týkající se přípravy učitelů na výuku. Autor ve své interpretaci dat uvádí, že učitelé muži s praxí přes 30 let považují učebnice při své přípravě za nejdůležitější. Naopak učitelky ženy s praxí do 10 let využívají při přípravě na hodinu jiné zdroje než učebnice a záleží jim na tom, co děti umí a potřebují. Mohl by se autor vyjádřit, proč se domnívá, že tento způsob používání učebnice souvisí jednoznačně s délkou praxe?

Mohl by prosím autor doložit relevantní zdrojem své tvrzení na str. 67: „*Používání IT technologií je v dnešní době počítačů po učitelích vyžadováno. Každý učitel by měl během vyučovací hodiny alespoň jednou počítač s výukovým softwarem použít. Vyžaduje to po něm i Česká školní inspekce.*“

Doporučuji k obhajobě :

ANO

NE

Návrh hodnocení:

výborně	velmi dobře	dobře	nevyhovuje
---------	-------------	-------	------------

Podpis: